

עפ"ת 46096/11/20 - עפר שמור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 46096-11-20 שמור נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 19994/2017

בפני כבוד השופט עמית י' צלקובניק
מערער עפר שמור
נגד מדינת ישראל
משיבה
המערער - באמצעות ב"כ עו"ד
חיון
המשיבה - באמצעות ב"כ עו"ד
אפרתי

החלטה

המערער עוכב ביום 12.1.17 על ידי שוטר בגין "חשד לנהיגה תחת השפעת סמים", וביום 16.1.17 - לאחר שהמערער לא התייצב לשימוע שנקבע - הורה קצין משטרה על איסור שימוש ברכבו של המערער לתקופה של 30 ימים, מכוח הסמכות הנתונה בסעיף 57א לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה). רכבו של המערער נגרר ואוחסן במגרש לתקופת איסור השימוש.

בפני בקשה להארכת מועד להגשת ערעור הנוגע לטענת המערער כי יש להורות על השבת דמי גרירה ואחסון רכבו בסך של 1280 ₪, או חלק מהוצאות אלה שנגרמו לו בעקבות צו איסור השימוש.

לצורך סקירת טענות ב"כ המערער יש לעמוד על ההליכים שהתקיימו בעניינו של המערער.

ההליכים הקודמים

נגד המערער הוגש כתב אישום הקשור בנהיגת הרכב לבית המשפט השלום לתעבורה בפתח תקוה (פל"א 1116-02-17) והוא הורשע ביום 22.11.2018, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של נהיגת רכב בהיותו שיכור (סירוב להיבדק) לפי סעיף 62(3) לפקודה; נהיגה ללא רישיון נהיגה בר תוקף (פקע פחות משישה חדשים), לפי סעיף 2 לפקודה; נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל - 1970.

ערעור שהוגש על ידי המערער כנגד הרשעתו בעבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה(עפת 55663-10-19), התקבל, ונקבע

כי יש לבטל את ההרשעה באישום זה, נוכח כך שנוצר ספק, נוכח עדותו הבעייתית של השוטר, אם היה קיים בסיס לדרישת השוטר מהמערער לעבור בדיקת סמים, ואף צוין כי המערער לא הועמד כנדרש על זכות ההיוועצות. (פסק דין מיום 18.2.20). התיק הוחזר לבית משפט קמא (כב' השופטת הבכירה וישקין) לצורך קביעת העונש בשני האישומים האחרים עליהם לא ערער המערער, וביום 3.6.20 הוטל על המערער קנס בסך של 360 ₪ או 30 ימי מאסר, ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של חודש ימים על תנאי למשך שנה.

בדין שנערך בבית משפט קמא ביום 3.6.20, לאחר מתן גזר הדין, טען ב"כ המערער כי נוכח הזיכוי מהעבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה, בעקבות "הליך שנגוע באי חוקיות על ידי המשטרה", יש לפסוק לזכות המערער את הוצאות הגרירה והאחסנה, על פי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. יצוין, כי בבקשה נפרדת, טען המערער למצב כלכלי דחוק, המצדיק גם מטעם זה השבת ההוצאות.

בהחלטה מיום 15.7.20 נדחתה בקשת המערער, וצוין כי הוראת סעיף 80 אינה חולשת על החזר הוצאות מעין אלה. בית המשפט, אף שלא נדרש לכך ישירות בבקשת ב"כ המערער, בחן - ודחה - אפשרות להורות על החזר הוצאות הגרירה והאחסנה החלות על בעל הרכב מכוחה של הוראת סעיף 57ד לפקודה; בהחלטה נקבע כי המערער לא עתר כנגד הודעת איסור השימוש שהוצאה לרכבו על ידי קצין המשטרה; כי היו קיימות ראיות לכאורה, לביצוע העבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה, והמערער הורשע בביצועה בערכאה הראשונה; עוד צוין כי איסור השימוש ברכב, הינו כלי הרתעה נוסף למניעת הקטל בדרכים, שמתלווה אליו לעיתים גם פגיעה כלכלית, ואין ליתן לפיכך לנסיבות כלכליות משקל רב; צוין אף כי בית המשפט התחשב במערער בדרך של הטלת עונש כספי מתון, בעת גזירת עונש.

המערער לא השלים עם החלטה זו וביום 28.7.20 הוגשה על ידי ב"כ המערער "בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 15.7.20", בה טען ב"כ המערער כי אינו רואה מניעה משפטית לפסוק החזר הוצאות מכוח סעיף 80 לחוק העונשין. בהחלטה שניתנה באותו יום - 28.7.20 - קבע בית המשפט כי אינו רואה מקום לשינוי ההחלטה. בכך לא תם העניין; ביום 30.8.20 הגיש ב"כ המערער בקשה נוספת לבית המשפט קמא שכותרתה "בקשה להשבת הוצאות גרירה ואחסון רכב בהתאם לסעיף 57ד לפקודת התעבורה", בה נטען כי נוכח זיכוי של המערער מעבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה - הכלולה בתוספת השביעית לפקודה שעל בסיסה ניתנת הסמכות לקצין משטרה להורות על איסור השימוש ברכב (סעיף 57א(2) לפקודה)) - הרי שהודעת איסור השימוש ברכב "הינה בחוסר סמכות". בקשה זו נדחתה אף היא בהחלטה נוספת שניתנה על ידי בית המשפט קמא ביום 30.8.20, בה צוין כי על פי ההחלטה שניתנה ביום 15.7.20 אין מקום לקבלת הבקשה.

הארכת מועד להגשת ערעור

ביום 18.11.20 הוגשה מטעמו של המערער "הודעת ערעור מכוח סעיף 57ה לפקודת התעבורה", המכוונת כנגד ההחלטה שניתנה ביום 30.8.20 בבית משפט קמא, ובה חוזר המערער על עיקר הטענות שעלו בבית משפט קמא, היינו, כי נוכח הזיכוי מהעבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה המהווה בסיס להוראת איסור השימוש שניתנה על ידי קצין המשטרה, יש מקום להורות על החזר ההוצאות; כי המערער לא פנה לביטול ההוראה המנהלית על איסור השימוש ברכב שכן הסיכויים לכך היו מצומצמים באותה עת; ועוד נטען כי ההחלטה "היזומה" שניתנה על ידי בית המשפט קמא

ביום 15.7.20, ביחס להוראת סעיף 57 לפקודה, לא התייחסה למלוא הטעמים שהיו בידי המערער והיה על בית המשפט קמא להתייחס גם לבקשה שהונחה לפניו בעניין זה ביום 30.8.20.

בהחלטה שניתנה על ידי ביום 9.1.21 התבקשו הצדדים להתייחס להגשת הודעת הערעור ללא בקשה מקדימה של המערער למתן הארכה להגשת הערעור. ב"כ המערער טען בעניין זה, כי ההחלטה שהתקבלה ביום 30.8.20 שהינה נשוא הערעור, אינה מהווה "פסק דין" שניתן לערער עליו תוך 45 ימים, כפי שקבוע בסעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי(נוסח משולב) תשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ), וכי בסעיף 57 לפקודה לא מצוין מהו המועד להגשת ערעור, ומשכך לא קיימת מגבלת מועד להגשת ערעור. לחלופין, טוען המערער כי אם שגה בטענה זו, הרי שמדובר בטעות בתום לב ויש לאפשר את הארכת מועד הערעור מכוח סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי, וכי סיכויי הערעור הם טובים, נוכח הטעמים שנמנו.

מנגד טוען ב"כ המשיבה, כי יש למנות את מועד הערעור ממתן ההחלטה ביום 15.7.20 שבו התייחס בית המשפט קמא לשאלת חלותו של סעיף 57 לפקודה, וכי המועד החוקי להגשת הערעור, חל ביום 6.9.20 ולא היה מקום להגשת בקשות נוספות לעיון חוזר בימים 28.7.20 ו- 30.8.20. עוד נטען כי גם היה מקום למנות את תקופת הערעור מיום 30.8.20, הרי שהמועד להגשת הערעור חלף ביום 14.10.21. מעבר לכך, המערער לא הציג כל טעם ממשי מניח את הדעת לבקשה להארכת המועד, והחלטת בית המשפט קמא ניתנה לאחר שבחן את הנסיבות ואין מקום להתערב בה.

דין

בסעיפים 57א-57, נקבע:

(תיקו)

57א. (א) (1)...

(2) היה לשוטר יסוד להניח כי נהג עבר לעיניו עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת השביעית, רשאי הוא לדרוש מהנהג להילוות אליו אל קצין משטרה או ליטול ממנו את רישיון הרכב... היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד הנהג, רשאי הוא למסור לו הודעת איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה לתקופה של 30 ימים, ואם במהלך שלוש השנים האחרונות נמסרה הודעת איסור שימוש באותו רכב לפי סעיף זה, או שניתן לגביו צו איסור שימוש לפי סעיף 57ג - לתקופה של 60 ימים, וליטול את רישיון הרכב;

(3) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לגבי עבירות קנס.

תשס"ג

(ב) בהודעת איסור שימוש יצוינו אלה:
תשס

(1)...

(2) המגרש שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, אשר ייבחר בהתחשב בהצעתו של הנהג מבין המגרשים שיועדו לכך...

(ה) קצין משטרה יבטל את הודעת איסור השימוש ויודיע על כך מיד לרשות הרישוי, בכל אחד

מאלה:

(1) בעל הרכב הוכיח כי הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו;

(תיקו)

(2) הוא שוכנע כי לא יוגש כתב אישום בשל העבירה כאמור בסעיף קטן (א).

(ו) נמחק כתב האישום, בטלה הודעת איסור השימוש, והתובע יודיע על כך מיד לרשות הרישוי.

מיום 10.11.1997

תיקון מס' 42

ס"ח תשנ"ז מס' 1629 מיום 10.7.1997 עמ' 180 (ה"ח 2609)

הוספת סעיף 57א

מיום 21.11.2002

תיקון מס' 56

ס"ח תשס"ג מס' 1877 מיום 21.11.2002 עמ' 100 (ה"ח 3080)

57א. (א) (1) מצא שוטר, לאחר שקילתו של רכב מסחרי, כי הוביל אדם מטען ברכב כאשר משקלו הכולל של הרכב והמטען המובל בו עולה על המשקל הכולל המותר לפי רישיון הרכב, רשאי הוא למסור לנהג הודעה האוסרת את השימוש ברכב (להלן - הודעת איסור שימוש) לתקופה של 30 ימים וליטול את רישיון הרכב.

(2) ~~לא ימסור שוטר הודעת איסור שימוש אלא אם כן הובלת המטען כאמור בפסקה (1) אינה מהווה עבירת קנס.~~

(2) היה לשוטר יסוד להניח כי נהג עבר לעיניו עבירה מן העבירות המפורטות בחלק א' לתוספת השביעית, רשאי הוא לדרוש מהנהג להילוות אליו אל קצין משטרה או ליטול ממנו את רישיון הרכב, והוראות סעיף 47(ג), (ד) ו-(ו) יחולו, בשינויים המחויבים; היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד הנהג, רשאי הוא למסור לו הודעת איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה לתקופה של 30 ימים וליטול את רישיון הרכב;

(3) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לגבי עבירות קנס.

(ב) בהודעת איסור שימוש יציין השוטר את יצוינו אלה:

(1) המקום שבו יש לפרוק את המטען שהובל ברכב או שבו יש להוריד נוסעים המוסעים ברכב, לפי הענין, לרבות הוראות בדבר פריקת המטען העודף, אם פריקתו במקום שבו נמצא הרכב אינה אפשרית בנסיבות הענין והוראות בדבר הורדת נוסעים שמוסעים שלא כדין אם הורדתם במקום שבו נמצא הרכב אינה אפשרית בנסיבות הענין; לענין זה, "מטען עודף" - מטען שמשקלו כמשקל ההפרש שבין המשקל הכולל המותר לפי רישיון הרכב לבין משקלו הכולל של הרכב והמטען המובל בו;

(2) המקום שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, שייקבע בהתחשב בהצעתו של הנהג, ובלבד שאין בהעמדת הרכב במקום המוצע כדי להפריע לתנועה או לבטיחות הציבור;

(3) המועד האחרון לביצוע הפעולות האמורות בפסקאות (1) ו-(2).

(ג) לא ישתמש אדם ברכב שלגביו ניתנה הודעת איסור שימוש אלא לצורך נסיעה לשם ביצוע הפעולות האמורות בסעיף קטן (ב), במקומות ובמועדים שצוינו בהודעה, ולא יעבירו מהמקום שנקבע להעמדת הרכב אלא לאחר קבלת אישור בכתב מקצין משטרה.

(ד) (1) המטרה תעביר רשיון רכב שניטל והעתק מהודעת איסור השימוש לרשות הרישוי; העתק מהודעת איסור השימוש יישלח גם לבעל הרכב, אם לא נמסר לו במעמד מסירת הודעת איסור השימוש;

(2) לא נטל שוטר את רשיון הרכב ניתנה הודעת איסור שימוש לפי סעיף זה, ולא ניטל רשיון הרכב, ימסור בעל הרכב את רשיון הרכב לרשות שנקבעה בתקנות, במועד שנקבע בתקנות, לאחר שהובא לידיעתו דבר מתן הודעת איסור השימוש.

(ה) קצין מטרה יבטל את הודעת איסור השימוש ויודיע על כך מיד לרשות הרישוי, בכל אחד מאלה:

(1) בעל הרכב הוכיח כי הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו;

(2) הוא שוכנע כי לא יוגש כתב אישום בשל הובלת המטען כאמור בסעיף קטן (א)(1) בשל העבירה כאמור בסעיף קטן (א).

(ו) נמחק כתב האישום, בטלה הודעת איסור השימוש, והתובע יודיע על כך מיד לרשות הרישוי.

מיום 12.2.2006

תיקון מס' 66

ס"ח תשס"ה מס' 2000 מיום 12.4.2005 עמ' 456 (ה"ח 144)

(א) (1) מצא שוטר, לאחר שקילתו של רכב מסחרי, כי הוביל אדם מטען ברכב כאשר משקלו הכולל של הרכב והמטען המובל בו עולה על המשקל הכולל המותר לפי רשיון הרכב, רשאי הוא למסור לנהג הודעה האוסרת את השימוש ברכב (להלן - הודעת איסור שימוש) לתקופה של 30 ימים ואם במהלך שלוש השנים האחרונות נמסרה הודעת איסור שימוש באותו רכב לפי סעיף זה, או שניתן לגביו צו איסור שימוש לפי סעיף 57 - לתקופה של 60 ימים, וליטול את רשיון הרכב.

(2) היה לשוטר יסוד להניח כי נהג עבר לעינוי עבירה מן העבירות המפורטות בחלק א' לתוספת השביעית, רשאי הוא לדרוש מהנהג להילוות אליו אל קצין מטרה או ליטול ממנו את רשיון הרכב, והוראות סעיף 47(ג), (ד) ו-(ו) יחולו, בשינויים המחויבים; היה לקצין מטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד הנהג, רשאי הוא למסור לו הודעת איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה לתקופה של 30 ימים ואם במהלך שלוש השנים האחרונות נמסרה הודעת איסור שימוש באותו רכב לפי סעיף זה, או שניתן לגביו צו איסור שימוש לפי סעיף 57 - לתקופה של 60 ימים, וליטול את רשיון הרכב;

(3) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לגבי עבירות קנס.

(ב) בהודעת איסור שימוש יצוינו אלה:

(1) המקום שבו יש לפרוק את המטען שהובל ברכב או שבו יש להוריד נוסעים המוסעים ברכב, לפי הענין, לרבות הוראות בדבר פריקת המטען העודף, אם פריקתו במקום שבו נמצא הרכב אינה אפשרית בנסיבות הענין והוראות בדבר הורדת נוסעים שמוסעים שלא כדין אם הורדתם במקום שבו נמצא הרכב אינה אפשרית בנסיבות הענין; לענין זה, "מטען עודף" - מטען שמשקלו כמשקל ההפרש שבין המשקל הכולל המותר לפי רשיון הרכב לבין משקלו הכולל של הרכב והמטען המובל בו;

(2) המקום שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, שייקבע בהתחשב בהצעתו של הנהג, ובלבד שאין בהעמדת הרכב במקום המוצע כדי להפריע לתנועה או לבטיחות הציבור;
(2) המגרש שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, אשר ייבחר בהתחשב בהצעתו של הנהג מבין המגרשים שיועדו לכך; השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר התחבורה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לענין זה, לרבות לענין אופן קביעתם של מגרשים שיועדו להעמדת רכב במהלך תקופת איסור שימוש והרשות המוסמכת לקבעם, מספרם, מיקומם

וגודלם של מגרשים כאמור ואופן השמירה והפיקוח על כלי רכב שיועמדו בהם, וכן לענין שיעור ההוצאות בשל שינוע כלי רכב למגרשים שנקבעו לפי פסקה זו ובשל העמדתם בהם;

(3) המועד האחרון לביצוע הפעולות האמורות בפסקאות (1) ו-(2).

(ג) לא ישתמש אדם ברכב שלגביו ניתנה הודעת איסור שימוש אלא לצורך נסיעה לשם ביצוע הפעולות האמורות בסעיף קטן (ב), במקומות ובמועדים שצוינו בהודעה, ולא יעבירו מהמקום שנקבע להעמדת הרכב אלא לאחר קבלת אישור בכתב מקצין משטרה.

(ד) (1) המשטרה תעביר רישיון רכב שניטל והעתק מהודעת איסור השימוש לרשות הרישוי

המשטרה תודיע לרשות הרישוי על מתן הודעת איסור שימוש לפי סעיף זה; העתק מהודעת איסור השימוש יישלח גם לבעל הרכב, אם לא נמסר לו במעמד מסירת הודעת איסור השימוש;
(2) ניתנה הודעת איסור שימוש לפי סעיף זה, ולא ניטל רישיון הרכב, ימסור בעל הרכב את רישיון הרכב לרשות שנקבעה בתקנות, במועד שנקבע בתקנות, לאחר שהובא לידיעתו דבר מתן הודעת איסור השימוש.

מיום 7.1.2019

תיקון מס' 126

ס"ח תשע"ט מס' 2775 מיום 7.1.2019 עמ' 159 (ה"ח 1256)

(א) (1) מצא שוטר, לאחר שקילתו של רכב מסחרי, כי הוביל אדם מטען ברכב כאשר משקלו הכולל של הרכב והמטען המובל בו עולה על המשקל הכולל המותר לפי רישיון הרכב, רשאי הוא למסור לנהג הודעה האוסרת את השימוש ברכב (להלן - הודעת איסור שימוש) לתקופה של 30 ימים ואם במהלך שלוש השנים האחרונות נמסרה הודעת איסור שימוש באותו רכב לפי סעיף זה, או שניתן לגביו צו איסור שימוש לפי סעיף 57ג - לתקופה של 60 ימים, וליטול את רישיון הרכב;

(2) היה לשוטר יסוד להניח כי נהג עבר לעינוי עבירה מן העבירות המפורטות בחלק א' לתוספת בתוספת השביעית, רשאי הוא לדרוש מהנהג להילוות אליו אל קצין משטרה או ליטול ממנו את רישיון הרכב, והוראות סעיף 47ג, (ד) ו-(ו) יחולו, בשינויים המחויבים; היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד הנהג, רשאי הוא למסור לו הודעת איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה לתקופה של 30 ימים ואם במהלך שלוש השנים האחרונות נמסרה הודעת איסור שימוש באותו רכב לפי סעיף זה, או שניתן לגביו צו איסור שימוש לפי סעיף 57ג - לתקופה של 60 ימים, וליטול את רישיון הרכב;
(3) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לגבי עבירות קנס.

57ב. (א) בעל הרכב שלגביו ניתנה הודעת איסור שימוש לפי סעיף 57א וכן הנהג שקיבל את ההודעה, רשאים לבקש מבית המשפט, המוסמך לדון בעבירות תעבורה, לבטל את הודעת איסור השימוש...
(ב)...

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הודעת איסור השימוש, או לקבוע תקופה קצרה יותר לאיסור השימוש, בתנאים או ללא תנאים...

מיום 10.11.1997

תיקון מס' 42

ס"ח תשנ"ז מס' 1629 מיום 10.7.1997 עמ' 181 (ה"ח 2609)

הוספת סעיף 57ב

מיום 21.11.2002

תיקון מס' 56

ס"ח תשס"ג מס' 1877 מיום 21.11.2002 עמ' 101 (ה"ח 3080)

(ב) בית המשפט יבטל את הודעת איסור השימוש אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:

- (1) הרכב נלקח מבעליו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו;
- (2) מי שנהג ברכב פעל בניגוד להוראותיו של בעל הרכב, ובעל הרכב עשה כל שביכולתו כדי למנוע נסיעה כאמור בסעיף 57א(1) למנוע את העבירה כאמור בסעיף 57א(א).

מיום 12.2.2006

תיקון מס' 66

ס"ח תשס"ה מס' 2000 מיום 12.4.2005 עמ' 456 (ה"ח 144)

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הודעת איסור השימוש, או לקבוע תקופה קצרה יותר לאיסור השימוש, בתנאים או ללא תנאים, אם התקיימו נסיבות אחרות מאלה האמורות בסעיף קטן (ב), המצדיקות זאת ולענין זה רשאי בית המשפט להביא בחשבון, בין השאר, את הזיקה בין בעל הרכב לבין מי שנהג ברכב.

תשנ"ז-

(ת2019)

57. (א) הורשע אדם בעבירת תעבורה, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, להורות בצו על איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה (להלן - צו איסור שימוש) לתקופה של עד 120 ימים; בצו איסור השימוש יקבע בית המשפט את המגרש שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, מבין המגרשים שיועדו לכך לפי סעיף 57א(ב)(2)

(א1) הורשע אדם בעבירה של אי ציות לרמזור באור אדום, שנעברה ברכב, והתקיימו נסיבות מחמירות כמשמעותן בסעיף 29, ייתן בית המשפט, נוסף על כל עונש אחר, צו איסור שימוש ברכב לתקופה שלא תפחת מ-60 ימים, ואולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפרש בגזר הדין, ליתן צו איסור שימוש לתקופה קצרה יותר שיקבע.

(ב) בית המשפט לא יתן צו איסור שימוש ברכב לפני שניתנה לבעל הרכב הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין איסור השימוש.

(ג) בית המשפט לא יתן צו איסור שימוש ברכב אם הוכיח בעליו אחד מאלה:

- (1) הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו;
- (2) מי שנהג ברכב פעל בניגוד להוראותיו, והוא עשה כל שביכולתו כדי למנוע ביצוע עבירה כאמור בסעיף קטן (א).

ון מ

(ג1)... בית המשפט, בבואו להחליט בדבר תקופת איסור השימוש, רשאי להביא בחשבון, בין השאר, את הזיקה שבין בעל הרכב לבין מי שנהג ברכב.

(ד) (1) ניתן צו איסור שימוש ברכב לפי סעיף זה, ימציא בעל הרכב את רשיון הרכב לרשות שנקבעה בתקנות, תוך התקופה שנקבעה בהן;

(2) איסור השימוש יחל במועד מתן הצו, אם לא קבע בית המשפט מועד אחר, ואולם בחישוב התקופה הנקובה בצו איסור השימוש לא תבוא במנין התקופה שחלפה עד מסירת רשיון הרכב כאמור בפסקה (1).

(ה) ביקש בעל הרכב לשנות את מקום העמדתו של הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, לא יעשה כן אלא לאחר קבלת אישור בכתב מקצין משטרה.

עמוד 7

(ו) לא ניתנה לבעל הרכב הזדמנות להשמיע את טענותיו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי הוא לפנות לבית המשפט, בבקשה לעיון חוזר בהחלטתו.

מיום 10.11.1997

תיקון מס' 42

ס"ח תשנ"ז מס' 1629 מיום 10.7.1997 עמ' 181 (ה"ח 2609)

הוספת סעיף 57ג

מיום 12.2.2006

תיקון מס' 66

ס"ח תשס"ה מס' 2000 מיום 12.4.2005 עמ' 456 (ה"ח 144)

(א) הורשע אדם בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת השביעית, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, להורות בצו על איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה (להלן - צו איסור שימוש) לתקופה של עד 60 ימים לתקופה של עד 120 ימים, ובלבד שהעבירה אינה עבירת קנס; בצו איסור השימוש יקבע בית המשפט את המקום שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש את המגרש שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, מבין המגרשים שיועדו לכך לפי סעיף 57א(ב)(2).

(ב) בית המשפט לא יתן צו איסור שימוש ברכב לפני שניתנה לבעל הרכב הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין איסור השימוש.

(ג) בית המשפט לא יתן צו איסור שימוש ברכב אם הוכיח בעליו אחד מאלה:

(1) הרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו;

(2) מי שנהג ברכב פעל בניגוד להוראותיו, והוא עשה כל שביכולתו כדי למנוע ביצוע עבירה

כאמור בסעיף קטן (א).

(ג1) בית המשפט, בבואו להחליט בדבר תקופת איסור השימוש, רשאי להביא בחשבון, בין השאר, את

הזיקה שבין בעל הרכב לבין מי שנהג ברכב.

מיום 10.4.2008

תיקון מס' 87

ס"ח תשס"ח מס' 2148 מיום 10.4.2008 עמ' 466 (ה"ח 362)

הוספת סעיף קטן 57ג(א1)

מיום 7.1.2019

תיקון מס' 126

ס"ח תשע"ט מס' 2775 מיום 7.1.2019 עמ' 159 (ה"ח 1256)

(א) הורשע אדם בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת השביעית בעבירת תעבורה, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש אחר, להורות בצו על איסור שימוש ברכב שבו נעברה העבירה (להלן - צו איסור שימוש) לתקופה של עד 120 ימים, ובלבד שהעבירה אינה עבירת קנס; בצו איסור השימוש יקבע בית המשפט את המגרש שבו יועמד הרכב במהלך תקופת איסור השימוש, מבין המגרשים שיועדו לכך לפי סעיף 57א(ב)(2). תשס"ה

57ד. הוצאות בשל שינוע רכב למגרש שבו יועמד בתקופת איסור שימוש לפי סעיפים 57א עד 57ג ובשל העמדתו במגרש כאמור, בשיעור שנקבע לפי סעיף 57א(ב)(2), ישולמו על ידי בעל הרכב, וניתן לעכב את הרכב עד שישולמו; בית המשפט המוסמך לדון בעבירות תעבורה, רשאי, לפי בקשה שתוגש לו, להורות כל הוראה שתיראה לו בענינים האמורים בסעיף זה, ובלבד שנתן הזדמנות למי שעלול להיפגע מהחלטתו להשמיע את טענותיו.

מיום 10.11.1997

תיקון מס' 42

ס"ח תשנ"ז מס' 1629 מיום 10.7.1997 עמ' 182 (ה"ח 2609)

הוספת סעיף 57ד

מיום 12.2.2006

תיקון מס' 66

ס"ח תשס"ה מס' 2000 מיום 12.4.2005 עמ' 456 (ה"ח 144)

הוצאות בשל העמדת רכב-שינוע רכב למגרש והעמדתו בו

57ד. הוצאות בשל העמדת רכב בתקופת איסור שימוש לפי סעיפים 57א עד 57ג הוצאות בשל שינוע רכב למגרש שבו יועמד בתקופת איסור שימוש לפי סעיפים 57א עד 57ג ובשל העמדתו במגרש כאמור, בשיעור שנקבע לפי סעיף 57א(ב)(2), ישולמו על ידי בעל הרכב, וניתן לעכב את הרכב עד שישולמו; בית המשפט המוסמך לדון בעבירות תעבורה, רשאי, לפי בקשה שתוגש לו, להורות כל הוראה שתיראה לו בענינים האמורים בסעיף זה, ובלבד שנתן הזדמנות למי שעלול להיפגע מהחלטתו להשמיע את טענותיו.
תש1997

57ה. על החלטת בית המשפט לפי סעיפים 57ב עד 57ד ניתן לערער לבית המשפט המחוזי שידון בערעור בדין יחיד. ההוראות הנוגעות לסמכותו של בית המשפט לתעבורה לדון על פי סעיף 57ב לפקודה בבקשות הנוגעות לאיסור השימוש המנהלי הניתן על ידי קצין משטרה על פי סעיף 57א לפקודה, ובמתן הוראות של איסור שימוש במקרה של הרשעה בעבירת תעבורה לפי סעיף 57ג לפקודה המאפשרות השבתת הרכב עד תקופה של 120 ימים, "בנוסף לכל עונש אחר", דנות בהפעלת סמכויות הרתעה שיש עימן סנקציות עונשיות; לפיכך, עסקינן בהוראות הנוגעות להליך הפלילי, המעניקות משקל בכורה לצורכי הרתעה ומניעה, גם במחיר פגיעה בזכות הקניין של בעל הרכב, ופגיעה כלכלית נלווית, לעיתים קשה.

בית המשפט העליון עמד על אופיו זה של איסור השימוש ברכב ב- רעפ 1286/11 **יעקב אמברם נ' מדינת ישראל**, 16.10.2012, עניין אמברם), תוך הבאת דברי ההסבר מהצעת החוק הנוגעת לתיקון הפקודה (תיקון מס' 66):
"השבתת רכב, על ידי קצין משטרה או על ידי בית המשפט, תשמש כלי אפקטיבי ביותר לאכיפת חוקי התנועה ולהרתעת עברייני תנועה פוטנציאליים מלעבור עבירות תנועה חמורות, ובכך תסייע להתמודדות בנגע תאונות הדרכים... העיקרון המנחה בבחירת עבירות אלו הינו חומרת העבירה בצירוף חובה מוגברת של בעל הרכב לבדוק את הנהג לו נמסר הרכב. רכב הוא כמו כלי נשק ומי שמסור אותו לשימוש האחר צריך לוודא שמדובר באדם נורמטיבי שאינו נוהג בפסילת רישיון או בשכרות וכדומה... השבתת רכבים תביא לכך שנהגים יהיו יותר מודעים לאופן נהיגתם והורים ובעלי רכבים יתנו יותר תשומת לב והקפדה לאופן בו ילדיהם או אנשים להם נמסר הרכב, נוהגים ברכבם" (הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (השבתת רכב בשל עבירות חמורות), התשס"ד - 2004, הצעות חוק תשס"ד 63).

וכך בהמשך הדברים:

"במציאות הקשה השוררת בכבישי ארצנו, בה מקפחים את חייהם אזרחים רבים, ראוי שבתי המשפט יעשו שימוש באמצעי אכיפה המאפשר לאסור שימוש ברכב, כפי שהתווה המחוקק. עיון בפסיקה של הערכאות הדיוניות מלמד כי אכן נעשה שימוש בסמכות זו. האמצעי האמור נועד ליתן כלים אפקטיביים במלחמה הקשה בקטל בדרכים." (פסקה 12).

גם הוראת סעיף 57ד, המטילה על הנהג, מבצע העבירה, ולא על המשטרה, את הוצאות השינוע והאחסנה, אינה נעדרת פן הרתעתי - עונשי. בהקשר זה צוינו בעניין אמברם, דברי יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ש"עמד על חשיבות החוק ככלי הרתעתי, בהציגו את נוסח החוק...:

"איסור שימוש ברכב הינו כלי הרתעתי מהמדרגה הראשונה, והצעת חוק זו נועדה לתת לכך משנה תוקף. ראשית, מוצע לקבוע כי בעל הרכב, שקיבל הודעת איסור שימוש ברכבו, ישא בהוצאות בשל שינוע הרכב למגרש שבו יועמד הרכב בתקופת איסור השימוש. שנית, מוצע להוסיף עבירות נוספות לרשימת העבירות שבגינן ניתן להורות על איסור השימוש ברכב..." (ההדגשה אינה במקור).

אכן, אין להתעלם מאופיה הדואלי של הוראת סעיף 57ד המקנה לבית המשפט סמכות "להורות כל הוראה שתיראה לו בענינים האמורים בסעיף זה, ובלבד שנתן הזדמנות למי שעלול להיפגע מהחלטתו להשמיע את טענותיו", טענות העשויות להיטען במישור של הליך אזרחי, (השוו, למשל - עפת (מרכז) 17653-06-10 מחסני ערובה נעמן בע"מ נ' עזריאל יצחקי), ואולם בענייננו אין אנו נדרשים לאבחנה זאת, כאשר הדיון נסוב ישירות להוצאות השינוע והאחסנה כשהצדדים להליך הינם המערער והמדינה.

ההוראות הנוגעות לאיסור השימוש - המנהלי והשיפוטי - מחייבות על פי טיבן מסלול ערעורי נפרד, ו"כידוע, הזכות להגיש ערעור על החלטתה של ערכאה שיפוטית תלויה בקיומה של הוראה מפורשת בחוק המקנה זכות זו: "כדי להקים זכות זו דרושה הוראה של החוק החרות, ובהעדרה של הוראת חוק, אין הזכות קיימת" (בגץ 5456/20 אליראן שיליאן נ' בית הדין הצבאי לערעורים, 15.9.20, פסקה 7)). הצווים בהם עוסקים אנו ניתנים לתקופות איסור שימוש קצרות יחסית, שנלוויות להן פגיעה משמעותית בבעל הרכב, וקיימת חשיבות למיצוי מהיר ונפרד של ההליכים. ההתייחסות השיפוטית להוראת איסור השימוש אינה כרוכה בהליך הננקט בתיק "העיקרי" העלול להתארך תקופה ממושכת, כפי שעלה גם בענייננו של המערער. דברים אלה נכונים גם לגבי צו איסור השימוש המצוין בסעיף 57ג, הניתן על ידי בית המשפט לאחר הרשעה בעבירת תעבורה, שניתן לערער עליו במסלול נפרד, מכוח סעיף 57ה - סמכות ערעור שלא היתה נדרשת, אם דרך הערעור על צו האיסור השיפוטי במקרה זה היתה מתאפשרת רק באמצעות ערעור על פסק הדין עצמו, שבגדרו נקבע איסור השימוש.

סעיף 52 (א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), קובע כי "פסק דין של בית משפט שלום ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי"; נקבע כידוע, כי "הכרעה בהליך פלילי תסווג כ"פסק דין" כל אימת שהיא הביאה את הדיון בתיק לסיומו (ראו למשל: רעפ 6016/06 קובן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.7.2007)). פשיטא אפוא כי תנאי זה מתקיים בנסיבות שבהן מסיים בית המשפט את מלאכתו..." (רעפ 7620/17 פלוני נ' מדינת ישראל, 6.12.2017). ההליכים הקבועים בסעיפים 57ב-57ד, שהינם בעלי אופי של הליך פלילי, הינם הליכים "סוגרי דיון" בכל הקשור לקביעה בעניין צו איסור השימוש ופסיקת הוצאות הגרירה והאחסנה, וככאלה יסווגו כ"פסק דין", לצורך הגשת ערעור.

על פי הוראת סעיף 199 לחסד"פ, "התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין", וב"כ המערער אינו חולק על כך כי בין אם נמנית התקופה מאז מועד מתן ההחלטה ביום 15.7.20 או ההחלטה שניתנה ביום 30.8.20 חלף כבר מועד הערעור. אין אני מקבל את טענת ב"כ המערער כי יש לראות באי הגשת הערעור במועד משום טעות בתום לב. התנהלות ב"כ המערער בבית משפט קמא, בהגשת בקשות חוזרות ל"עיון מחדש", לאחר מתן

ההחלטה הסופית ביום 15.7.20, מצביעה על רצון ל"החיות" את ההליך, ללא כל בסיס בחוק, וזאת כאשר בית המשפט פסק את דברו לעניין סעיף 57ד עוד בהחלטה שניתנה ביום 15.7.20. זאת ועוד. המערער פנה לבית המשפט לאחר מתן ההחלטה בימים 28.7.20 ו- 30.8.20, ללא מתן כל הסבר לעיתוי ולשיהוי בפניותיו, ודברים אלה נכונים גם לגבי "בחירת" מועד שרירותי להגשת הודעת ערעור ביום 18.11.20, אף זאת ללא כל הסבר מניח את הדעת לגבי עיתוי הגשת הערעור, ובלא לעתור מיוזמתו להארכת מועד להגשתו.

מעבר לאמור, אציין, כי הודעת הערעור נוגעת להוצאות שהושטו על המערער. אין היא נוגעת לשלילת חירות או פסילת רישיון נהיגה. בית המשפט קמא ציין כי התחשב במערער בגזר הדין בו הוטל קנס מתון. אין אני מוצא בנוסף עילה להתערבות בהוצאות שהוטלו נוכח זיכוי של המערער מהעבירה לפי 62(3) לפקודה, שכן לא נטען כי נפל פגם באיסור השימוש המנהלי שניתן על ידי קצין המשטרה, והמערער אף לא טרח להתייבב לשימוע שנערך בפני קצין המשטרה, ולא פנה בעניין הוראת איסור השימוש לבית המשפט לצורך ביקורת שיפוטית על איסור השימוש מכוח הוראת סעיף 57ב לפקודה.

די באמור בנסיבות אלה, כדי להביא לדחיית הבקשה להארכת המועד להגשת הערעור, והבקשה נדחית.

ניתן היום, ו' שבט תשפ"א, 19 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.